

מהו מיגו? | שיעורו של הרב צבי גולדפישר

קובץ שעורים חלק ב סימן ג

הנאמנות של הטענה האחרת שהיה יכול לטעון היינו כח עדים כיון דבאמת אין לו עדים כלל אמנם כ"ז רק אם נאמר דטעמא דמגו הוא מפני כח הנאמנות של הטענה האחרת אבל אי נימא בטעם מיגו משום אנן סהדי דמ"ל לשקר אין שום טעם בחילוק הזה...

טו) ולפי הפי' הנ"ל (אות יב) בדברי רשב"ם צ"ל דבזה גופא פליגי רבה ורב יוסף דרבה ס"ל דמיגו הוא מטעם אנן סהדי דמ"ל לשקר וע"כ גם בכה"ג נאמן ורב יוסף ס"ל דהוא דין נאמנות וכיון שהשטר מזויף ואין כאן עדים כלל אין לו מיגו. ולדינא מספקא לן דמה"ט קיי"ל כרבה בארעא וכרב יוסף בזווי. כמ"ש הרשב"ם שם. וכ"ז לפירוש רשב"ם. אבל תוס' והרמב"ן והרא"ש כולם חלקו על סברתו וצ"ל דס"ל דמגו הוא משום אנן סהדי דאינו משקר.

ד) ונראה בביאור שני התירוצים שבר"ן דדין מגו יש לפרשו בשני אופנים: א) דהוא אנן סהדי שאומר אמת דמ"ל לשקר דהיה יכול לטעון טענה טובה מזו (ולפי הטעם הזה כתב הר"ן דהכא דהוי מגו לחצי טענה אין כאן הוכחה שטענתו אמת וע"כ לא מהימן כלל) ב) י"ל דאינו מטעם אנן סהדי אלא שהוא דין נאמנות דבכח הנאמנות שיש לו לטעון טענה אחרת נאמן גם על טענה זאת שהוא טוען (וע"כ לא איכפת לן מה שהוא לחצי טענה דמ"מ יש לו כח נאמנות על חצי הטענה ולזה תירץ דכיון דחידוש הוא אין לך בו אלא חידושו ולא מהימן אלא בטענה זו עצמה ולא בטענה אחרת מחמתה.)

יא) ובפ' ח"ה ההוא גברא דא"ל לחבריה מאי בעית בהאי ארעא א"ל מינך זבינתה והא שטרא א"ל שטרא זייפא הוא גחין לחיש ליה לרבה אין שטרא זייפא הוא מיהו שטרא מעליא הו"ל ואירכס אמר רבה מ"ל לשקר אי בעי אמר שטרא מעליא הוא א"ל רב יוסף אמאי קסמכת אהאי שטרא האי שטרא חספא בעלמא הוא ע"כ ועיי"ש ברשב"ם פי' דברי רב יוסף וכבר כ' עליו הרמב"ן בחידושו שאין דברים מובנים וכן תמה עליו הרא"ש.

יב) ולפי המבואר למעלה אפשר לומר בדעת הרשב"ם דאילו אמר שטרא מעליא הוה ליה היה זוכה בכח עדים ועכשיו אנו יודעין שאין לו עדים כלל דשטרא זייפא הוא אלא שטוען שטרא מעליא הו"ל ואירכס וא"כ אי אפשר ליתן לו כח